PROPERTY OF
ARIC
Established
1989

دافغانانو

دغم ورځې شپې

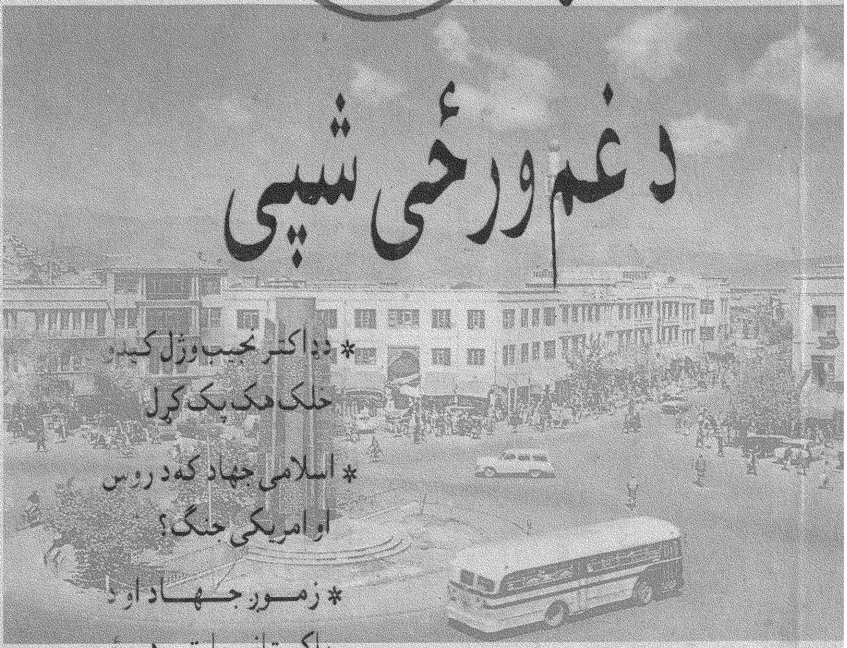

* دډاکټر نجیب وژل کیدو
خلک هک پک کړل

* اسلامي جهاد که د روس
او امریکې جنګ؟

* زمونږ جهاد او د
پاکستاني پارټيو دریځ

* دافغاني مشرانو لنډه
سوانح

* د پېښور او کابل ځینې
دودونه دستورونه

عبدالباري «غیرت»

Ketabton.com

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دافغانانو

دغم ورځې شپې

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم : د افغانانو د غم ورځې شپې

لیکوونکی : عبدالباري غیرت

کمپوز : مجیب الله

د چاپ کال : ۱۳۷۶ هـ ش

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

PROPERTY OF ACKU 7856

بسم الله الرحمن الرحیم

PROPERTY OF ARIC Established 1988

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

د پښتنو نخوا مستلو پرگنو ته

چې په فکري او عملي توګه يې

زمونږ د حق جهاد ملاتړ کړی دی.

ARIC

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ډاکټر نجیب خور

محترمې ککۍ ته!

سلامونه درته لیږم او بیا دا چې د افغانستان پخواني جمهور رئیس ډاکټر نجیب او د هغه د ورور احمد زي په وژل کیدو تسلیت درته وایم. زه پوهیږم چې خور او ورور څومره سره ګران وي او څومره د ژوند خوږې یې سره شریکې کړې وي بیا داسې مرګ چې ناڅاپي وي او په غیر عادي حالت کښې وي تا ته له لوی خدایه د زړه صبر غواړم خو ستا پاملرنه د افغانستان هغو شهیدانو ته هم راګرځوم چې د کمونیستي نظام په وخت په لکهاوو بې له محاکمې اعدام شول، پولیګونونه پرې ډک شول. دوی به مینې درلودې، خویندې او ورونه یې درلودل او زامن، لوڼې او پلرونه یې درلودل. دا وروستې خبرې بنایې ستا د آرام زړه تسلا شي.

ستا د ناآرام زړه له حالت څخه خبر یم او د هغو زړونو څخه هم خبر یم چې په کمونیستي دور کښې وځوریدل و درد یدل او څېنو د خپل محبوب په وژل کیدو د زړه سکته هم وکړه.

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ډاکټر نجیب وژل کیدو خلک هک پک کړل

کله چې طالبان د کابل ښار ته د فاتحانو په توګه ننوتل او خپلو مخالفانو ته یې ماتې ورکړه. ددوی لومړی کار دا ؤ چې د ملګرو ملتو دفتر ته ورشي ډاکټر نجیب او د هغه ورور احمد زی را وباسی او په عام محضر کښې یې اعدام کړی. په دی کار سره خلک د یوه غیر منتظر کار سره مخامخ شول. جهانی مطبوعاتو دا عمل وغانده او له بشری عاطفې څخه یې لیری وباله. د افغانستان ولس هم حیران شو، خو عجیبه ورته ونه بریښیده او دا کار یې په ځای وباله ځکه دوی د همدې خلکو بی حسابه ظلمونه لیدلی وو. حیران په دی شول چې د مخه آوازه وه چې ښایی ډاکټر نجیب یوه محفوظ ځای ته یوړل شی او بیا هرڅه چې کیږی. د نجیب ملګرو په ټولو ځایونو کښې دا آوازه اچولی وه چې ښایی طالبان د نجیب سره ښه سلوک وکړی او ځینی مشوری تری واخلی. د

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغانستان پوهانو او ليکوالانو دا عمل ښه ونه گاڼه او ويې ويل چې دده دا وژنه بې وخته وه او دده د مرگ سره ډير حقايق او اسناد، رازونه او رمزونه پټ پاتې شوا. له همدې کبله دوی دا وگڼله چې دا کار د يوه گاونډ هيواد د جاسوسی شبکې له خوا شوی دی. نجيب ښايي علناً د محاکمې ميز ته بلل شوی وای او محاکمه پرې چليدلې وی. او له هغه وروسته دده اعدام هم خلکو ته قناعت ورکولی شول. د ډاکتر نجيب په اعدام د صوبه سرحد خلک ډير وپاريدل، مظاهرې يې وکړې ميلتينگونه او جلوسونه يې وايستل ان تر دې چې دده د جنازې غائبانه لمونځ يې اداء کړ. دی يې شهيد وباله او ځينې طالبان يې بنديان کړل او ويې وهل. د نشنل پارتۍ مشرانو هم دا عمل وغانده او د گاونډ هيواد لاس يې پکښې د خيل وگرځاوه.

«ليکوال» معروفې مجلې هم دده په وژل کيدو خپل تأثرات ښرگند کړل او دايې يوه غميزه وگرځوله. او خاصه مجله يې دده په نوم چاپ کړه چه ددوی په نزد بيگناه او مظلوم ښودل شوی ؤ (بشر نويد) ډيرې پيرزوينې ورته وړاندې کړې ان تر دې چې دده په قول ځينو لنگي والا کسانو حمله هم پرې کړې وه خو بچ شو.

د پردې تر شا هر څه وو، وو، دده وژونکي وايي چه کله ډاکتر نجيب د خاد جاسوسي شبکې رئيس ؤ د افغانستان ډير بې گناه انسانان اعدام شول، چې د وژونکو ورونه او خپلوان هم پکښې وو. بل استدلال يې دا ؤ چې په

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کندهار ياتدي د همدي ډاکتر صاحب په دوران کې د اوزبک مليشو له خوا حملې وشوې په کورونو تنوتل او ډيرې ښځې يې بې پته کړې.

همدا عمل په پکتيا کښې هم دده په دوران کښې د اوزبک مليشو له خوا وشو چې د دوی وينه يې په څوښ راوسته او نور يې طاقت و نشو چې محاکمې ته يې پريږدي.

د کمونيستانو قدرت ته رسيدل

زه نه پوهيږم چې دا داستان له کوم ځايه پيل کړم، کاشکې د دردمنو زړونو له حاله دا نور زړونه خبريدي او کاشکې خلکو يو د بل په غمونو او داستانونو باور درلودی.

څمکه هغه سوځي چې اور پرې بل وي نو د سوځيدلي ځمکې د خلکو له حاله د بې سوزه ځمکې خلک نه خبريږي. زمانه آخره شوې د قيامت نښانې دي هرڅوک د ظالم پلوي کوي او مظلوم نور هم په خوله خوله وهي.

داستان به په لنډ ډول پيل کړو دا چې څه وشول او اوس څه روان دي او بيا به څه کيږي دا ټول د ماضي حال او استقبال خبرې دي خو د ماضي او حال په خبرو به خلک هک پک شي.

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د افغاني کمونیستانو (خلقیانو پرچمیانو) کردار یادوم او بیا چې روسان تیغ په تیغه راغلل او د نړۍ ټول انساني معیارونه یې تر پښو لاندې کړل، بیا هم بې سترګو خلکو ویل چې: روسانو ښه وکړل دوی حق درلود او دا د کمونیستي نظام د ټینګولو او د انسانیت او عدالت د راوستلو په خاطر وو. آفرین په دې منطق، په دې عقل او په دې وجدان او بالآخره په دې اسلامیت، زه په لنډه توګه څه ناڅه په هغه څه رڼا اچوم کوم چې په صویه سرحد کښې د سترګو لیدلي حال دي او پرته له کومې مبالغې به یې بیان کړم او بیا به قضاوت د لوستونکو مخې ته کښېږدم. د افغانستان خلک غولیدلي نه وو، هغوی با شعوره انسانان او هغوی هرڅه د منطق په تله کښې تللي شوي.

د کمونیستي نظام د راتګ سره سم په دې خلکو ناتار جوړ شو، کورونه یې بې امانه شول، مذهبي مراسم یې په ډاګه نشوی اجراء کولی، ناموسونه یې په زوره کمونیستي کورسونو ته بوتلل شول، په ډله ایزه توګه ووژل شول او په مړیو یې دېښتي ډکې شوې، ښځې یې جیل ته ولویدې او په دې مظلومو افغانانو هرڅه وشول. د نمونې په توګه مولانا فیضاني صاحب تری تم او حضرت صاحب محمد ابراهیم مجددي د خپلو ۲۱ خپلوانو سره اعدام شو. همدا راز په زرګونو علماء، پوهان، استاذان او منورین په پولیګون کښې تر خاورو لاندې شول.

په دې حالت کښې خلکو د مجبوریت له مخې قیام وکړ راپورته شول او

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

په تبرونو او لرگيو يې جهاد پيل کړ بيا چه ددوی لاسي ته وسلې ورغلې دا بيله خبره ده. زه چې د داؤد خان په وخت کښې په ستره محکمه کښې څلور کاله د قضاء د مجلې مدير وم او بيا وروسته څه موده په کور شوم او بيا بيرته د فاميلی محکمې قضايي غړی شوم. هغه فجائع چه په محکمو کښې روان وو د ويلو نه دی، د ښځو سره د خلقي قاضيانو بد عملونه له ميړونو ځخه په زور سره طلاق اخيستل، دزوی په مخکښې د پلار سپکول او وهل دا هغه څه وو چې ددوی له جيلخانو ځخه بهر وو او ظاهراً په ديموکراتيکه قضاء کښې کيدل.

ما دا حالات په سترگو ليدل خو خوله مې خاموشه وه او د څه ليکلو توان هم نه ؤ ځکه چې نه د خولې آزادی وه او نه د قلم او په دی دواړو جرمونو هم خلک د اعدام څوکې ته ورسيدل.

د هجرت لار: کله چې ما دا حالت وليد چه نور نو د خلقيانو سره گوزاره مشکله شوه زه هم تر تعقيب لاندې ونيول شوم او مشر ورور مې مولوی عبدالباقي چې د عربي دارالعلوم استاد اود شيرپور د جامع جومات خطيب ؤ، زنداني او بيا وروسته معلومه شوه چې شهيد شوی ؤ او له دی پرته د خلقيانو د لاسه وطن سور تنور گرځيدلی ؤ ما هم د زرمت، پکتيا په لاره د هجرت لاره غوره کړه. دا هغه وخت ؤ چې نابغه استاد نور محمد تره کئ د افغانستان د کمونيستي نظام لومړی جمهور رئيس د وفادار شاگرد حفيظ الله امين له خوا

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

زرن شوی و. زما ذهن دا ؤ چې د پاکستان د صوبه سرحد د خلکو به دا فکر وی چې ددوی تول وګړی به مونږ ډیر ښه استقبال کړی او دا فکر به ورسره وی چې ددوی قیام یو اسلامی جهاد دی. ځکه چې یو خو د افغانستان پښتنو ددی ځای د پښتنو سره زیاتی اړیکی درلودی ددی ځای مشرانو ته لکه پاچا خان، ولیخان، اجمل ختک ته مونږ په درنه سترګه کتل او میلمستیا ګانی به مو ورکولی. همدا مونږ پښتانه وو چې د دوی ملاتړ مو کاوه او د افغانستان حکومت په رسمی توګه د پښتونستان په نامه په کابل راډیو کښې یو ساعته خپرونی کولی. دوی ته اعلیحضرت ظاهرشاه په ورپا توګه کورونه ورکړی وو او ددوی د پاره د خوشحال او رحمان بابا د لیسو په نامه ښوونځی موجود وو. د افغانستان خلک به پوهنتون ته په کانکور سره داخلیدل خو ددوی د پاره دا کار مفت ؤ. ان تر دی چې د سرحداتو په نامه ددوی د پاره ځانګړی وزارت ؤ چې لومړی د قبائلو د مستقل ریاست په نامه یادیده او همدا راز د قبائلی خلکو د پاره جلا معاشونه او تنخواګانی وی.

برخلاف دد خلکو ذهنیت دا ؤ چې د افغانستان د خلکو جهاد اسلامی نه دی بلکه وروروژنه او د ترور عمل دی. دوی داسی ګڼله چې د خلقیانو حکومت یو قانونی حکومت دی عوامو منلی دی دا یو څو مهاجر کسان یې مخالف دی هغه هم په ذاتی (شخصی) اغراضو.

بله دا چې دوی (خلقیان) یې کمونیستان او ملحد نه ګڼل بلکه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسلمانان یې ګنل او زموږ دلاتلو ته یې غوږ نه نیوه.

بله دا چې عوام د ضیاء الحق مخالف وو، ځکه دوی ویل چې دی د مارشل لا (نظامي) له لارې حکومت کوي او په زوره یې کوي او دغه مهاجرین (یا مجاهدین) یې د ضیاء الحق عسکر ګنل. په دې مورد کښې به دځینو ګوندونو (پارټیو) د فکر طرز بیان کړو.

۱- پیپل ګوند (پارټي):

دا ګوند چې مشر یې د پاکستان پخوانی جمهور رئیس ذوالفقار علي بوټو ؤ او ذوالفقار علي بوټو هم د جنرال ضیاء الحق د کودتا په ترڅ کښې له قدرته ولوید او بیا د ځینو تورونو په لړ کښې چې مهم یې ځیني قتلونه او ترورونه وو اعدام شو، له هغه وروسته ددې ګوند مشري دده د لور بې نظیر بوټو په غاړه وه او له دې کبله چې دوی د ضیاء الحق مخالف وو او ضیاء الحق د افغان مهاجرینو ملاتړ کاوه نو دوی هم د افغانستان د جهاد مخالف وو. بې نظیر بوټو عقیده درلوده چې ښایي د کودتا او زور له لارې ځخه نه بلکه د دیموکراسی له لارې قدرت له جنرال ضیاء الحق ځخه واخیستل شي. بې نظیر بوټو د افغانستان دجهاد مخالفت په صراحت سره نه کاوه بلکه تلویحاً او اشارتاً یې ځیني خبرې کولې چې سړی پوهیده چې دا د افغانستان د مسئلې په

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تیره د مجاهدینو او مهاجرینو مخالفه ده. کله چې به له دې شخصه په دې باب پوښتنه وشوه نو ویل به یې چې موږ په خپله داسې کشالې لرو چې د مهاجرینو موضوع ته هېڅ خلاص نه یو.

د ذوالفقار علي بوټو زامنو هر یوه شهنواز بوټو او مرتضی بوټو په خپل وار سره د ضیاء الحق د رژیم مخالفت کاوه، په غونډو جوړولو برسیره ځینې د غچ شخصي کې کار روایي هم کولې چې بې نظیر بوټو بیا د دې کار مخالفه وه. یوه مهمه موضوع یې دا وه چې دوی پاکستانی الوتکه افغانستان ته وتښتوله او هلته یې د کابل په هوایي ډګر کې کوزه کړه. د دې الوتکې سپرلې چې ښځې ماشومان هم پکښې وو له زیاتي وارخطايي سره مخامخ شول او یو کس پاکستاني پکښې مړ هم شو. په دې کار سره دوی د ببرک د رژیم له خوا ښه استقبال شول ان تر دې چې دواړو ته یې د خارجه وزارت د یوه دپلومات مأمور سید فصیح الدین لوراني د ریحانه او (...) په نامه شهنواز بوټو او مرتضی بوټو ته ورکړې چې بیا کله شهنواز بوټو خود کشي وکړه، داسې وګڼل شوه چې دده ښځې زهر ورکړي دي په همدې اساس سره مرتضی بوټو هم خپله ښځه د کورنۍ د مشورې په اساس طلاقه کړه چې دا دواړه ښځې اوس په امریکې کښې اوسیږي.

دې کار د بې نظیر بوټو د افغانانو په مقابل کښې حساسیت نور هم زیات کړ په داسې حال کښې چې د دوی ودونه د کمونیستي مفکورې په اساس

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوی وو او دلته د مهاجرینو او مجاهدینو موضوع یو اسلامي بنیاد درلود.

د بی نظیر بوټو مخالفت له دې څخه څرګندولی شو چې کله دا صدراعظم (وزیراعظمه) شوه په ټولو داخلي او خارجي موضوعاتو یې رڼا واچوله خو د افغانستان کشاله او د مهاجرینو مسأله یې هیڅ یاده نکړه بیا د وحدت ورځپاڼې مشر پیرسپید شاه جګ شو او پوښتنه تری وکړه چې تا د افغانستان موضوع ولې یاده نکړه. بیا هم دې ځان تیر کړ، همدا راز ددې د صدارت په وخت کښې هغو دریو کسانو چې په پیښور کښې یې د یوه ښوونځي نجونې او هلکان اسلام آباد ته تښتولي وو، دا چې سعودي عربستان ته تللي وه د اسلام آباد په هوایي میدان کښې یې په دې باب ټول افغانان تر تهدید لاندې راوستل او توندې خبرې یې وکړې، خو کله چې دا درې کسان د پاکستان د کوماندو له خوا ووژل شول نو بینظیر بوټو بیا د ناصر باغ په کمپ باندې په ښځو باندې میتهایي وویشلي او نورې وعدې یې هم ورکړې خو دا وعدې یوه هم په ځای نشوه. بی نظیر بوټو په خپل یوه کتاب کښې (خاطرات بی نظیر بوټو) ویلي چې د صدر ضیاء الحق په وخت کښې کله چې ما وغوښتل دده په خلاف مسالمت آمیزه مظاهره وکړم نو زما ملګرو راته وویل چې هلته د ضیاء الحق پلویان (مجاهدین افغان) دې هسې نه چې تاته څه ضرر ورسوی، خو ما له دې تهدید سره سره په پیښور کښې مظاهره تر سره کړه او بیانیه مې هم ورکړه.

د بی نظیربوټو مور نصرت بوټو بیا د ضیاء الحق په وخت کې په اخباری

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیانونو کښې د افغان مهاجرینو او مجاهدینو په ښکاره توګه مخالفت کاوه هغوی یې د جنرال ضیاء الحق کسان بلل، مفروران یې ګڼل او د دوی په ضد یې اخباری بیانونه ورکول داسې فکر کیږی چې نصرت بوټو افغان مسئلې ته په جنرال ضیاء الحق پوری تړاو ورکاوه او دده د فکر مولوده یې بلله، په داسې حال کښې چې دا مسئله ډیره ژوره او پراخه ابعاد یې درلودل البته جنرال ضیاء الحق په خپل وخت کښې د افغان مسألې په باب جدی پاملرنه درلوده او د افغانستان جنګ یې د پاکستان دفاع ګڼله، افغانان هسې په هوس نه وو راغلی بلکه د ډیر مجبوریت له مخې دغه ګرم پاکستان ته راغلی وو او دی ته به شنه ناست وو چې څه وخت به مو وطن آزادیږی.

۲- نشنل پارټی:

ددی ګوند مشر پاچا خان او بیا دده زوی ولیخان او اوس اجمل خټک یې مشری کوی. ددی ګوند نور د یاد وړ کسان بیګم نسیم ولیخان، حاجی عدیل، فرید طوفان، غلام احمد بلور دی.

اجمل خټک کله چې د ذوالفقار علی بوټو په دوران کې د لیاقت باغ پنډی په غونډه کښې څو کسان مړه شول وویل چې نور نو پاکستان د اوسیدو نه دی او افغانستان ته یې سیاسی پناه یوړه. دی د کابل د کمونستی رژیم پلوی و او له کابل څخه به یې احوالونه رالیږل چې زه به د سری ډولی سره پاکستان

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته ځم. ځو د مجاهدینو د حکومت څخه څه مړوده د مخه پاکستان ته راغی او دلته د پارلمان غړی دی.

نشنل ګوند د اول څخه د افغان مجاهدینو مخالفت کړی دی او دا جنګ یې د امریکې او روس جنګ بللی دی.

په اخبارونو کښې به د ولیخان، نسیم ولی او نورو ضد ضد بیانونه راتلل او دې بیانونو د صوبه سرحد په عوامو باندې لوی اثر درلود همدا دلیل ؤ چې د صوبه سرحد زیاتره عوام د افغانستان د جهاد په حق کښې نه وو بلکه دوی به د ویل چې دا کسان د یوه قانونی حکومت څخه تښتیدلی دی په داسې حال کښې چه هلته د روسانو او داخلی کمونیستانو له خوا هرڅه د خاورو سره برابر شوی وو او دومره مظالم په افغان ولس وشول چې یو عاقل انسان یې نشي منلی. په دې مورد کښې د دوی تبلیغ ډیر پراخه او مؤثر ؤ. دوی به ویل چې د مجاهدینو او مهاجرینو د راتګ سره به په مورږ اقتصادی بوج راشي. د کلاشینکوف او هیروئین کلچر د دوی سره راغی. پاکستان یو غریب ملک دی بیا یې روسان د مجاهدینو له کبله په مونږ حمله وکړی او ددې ټولو ذمه واری جنرال ضیاء الحق ګڼلو.

* یوه ورځ زه چارسدې ته د ولیخان کورته ورغلم چې د کور په مخ کښې یې پولیسو یوه خیمه هم درولی وه، له نوکرانو سره یې ما روغبړ وکړ یو ځوان هلک چې د شلو کلو به ؤ یوه بل ته وایي چې د مجاهدینو په نامه غله او داړه

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماران راغلي له خپل حکومته څخه را تبنتيدلي غلاګاني کوي ډير بد خلک دي.

د توپک په يوه ډز سره ډيري مرمى را باسي او ډير خلک پرې وژلى شي. دا خبري په ما ډيرى بدى ولګيدى خو کله چه وليخان ته ورغلم زړه دوستي مي ورسره مطرح کړه ده وويل چه د جهاد پلوى نکوم ځکه دا جهاد نه دى ستاسو د يوه ملا زوى اتيا لکه کلداري بهر ته (سمګل) قاچاق کولى خو د مور د ګوند يوه غړى هغه په هوائى ميدان کښى ونيو.

* پاچا خان به ويل چه دا مهاجرين چي راغلي دا په مور باندى بد اثر غورځولى شي، بنايي خپل ملک ته بيرته ولاړ شي هلته حالات سم دى خو کله چي روسانو نيغ په نيغه په افغانستان يرغل وکړ نو ده د بنو په يوه غونډه کښي وويل چي اى پښتنو بيدار اوسيږى تاسو ته دا دى سور استعمار (سامراج) راغلي او حالات يي بيخي بدل کړي. له دى وينا وروسته بيا دى په کور کينولي شو او نور څه يي و نه ويل ترڅو چي په حق ورسيد.

* د حزب اسلامى يو غړي «وليد» ورد ګ وايي چي زه يوه ورځ ليډى ريډنګ روغتون (هسپتال) ته پاچا خان ته د مصاحبى د پاره ورغلى وم چي ماخبرى ورسره پيل کولى بيګم نسيم ولى ډيره راته په قهر شوه او ويى ويل چي دا وخت د مصاحبى دى؟ او زه يى انټرويو ته پرينښودم.

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

* یوه ورځ زه سوات ته روان وم چې په جهانګیره کې یو لوی جلوس (مظاهره) روانه ده موټر لږ څه ودرید او بیان ورکوونکي ویل: چه دا بیشرمه انسانان، دا بې فرهنګه او بې کلچره خلک چې راغلي دي دوی دي د مور له خاورې ووزي او مور د کابل قانوني او انساني حکومت تأییدوو.

* یوه ورځ زه شیرزمان غمجن (طائزي) ته ورغلی وم چې یو بل افغان مشهور لیکوال هم ورسره ناست ؤ لیکوال د جهاد موضوع یاده کړه چه غمجن صاحب ورته ډیر په قهر شو او ویې ویل چې ګتاسو جهاد نه دی او ما په دې باب د ډاکټري د پاره مدلل کتاب لیکلی چې دا دی نن سبا بشپړیږي نژدې ؤ چې هغه سړی په زوره له خونې وباسي، کله چې زه رخصت شوم نو موږ مشهور لیکوال راته وویل چې دا زما د بې عزتۍ خبره چاته ونکړې.

که څه هم د شیرزمان یو بل ورور (طائزي) له اول څخه د افغانستان د جهاد ملګری ؤ خو غمجن صاحب د خپلو فکري استدلالونو په بنا دا خبره نه تأییدوله غمجن صاحب په دې وخت کې په ملګرو ملتو دفتر کښې کار کاوه، او د ډیرو خاصو افغانانو سره یې کومک کړی دی چې دلته په پیښور کې یې ژوند په خطر کښې ؤ او بهرته یې لیږلي دي.

* زه به همیشه د لرو پښتنو په مشاعره کښې شامل وم کوم چې په خیبر بازار اردو ساینس بورډ کښې به کیدله. زه لومړی افغان شخص وم چې په دې مشاعره کښې مې اشتراک کاوه. بیا له ما وروسته پسرلي صاحب دده زامن هر یو

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

وزیر اسدالله، عصمت الله، محترم رفیع صاحب او نورو هم ګډون وکړ. په هغه وخت کښې به ما په خپلو شعرونو کښې د افغانانو بد حالت او د روسانو او داخلي کمونیستانو ظلمونه بیانول چې په ګډون کوونکو به نه لګیدل، البته یو دوه کسان لکه طائزی فریحان شیدا اطلس ګل زما ملګری وو. بیا به یې سره ویل چې خیر دی میلمه دی څه به نه ورته وایو. بیا ورو ورو رحالات بدل شول، مهاجر تو نه زیات شول، روسان نور هم رسوا شول او ملګری می ډیر شول. له دوی څخه ځینو دومره د دی موضوع سره حساسیت درلود چې حتی د محترم پسرلی صاحب سره لاس او ګریوان شوي وو.

* یوه ورځ په چوک یادګار کښې د مهاجرو په ضد او د کابل د کمونیستانو په طرفداری مظاهره وه کله چې دوی وویل چې (زنده باد ببرک کارمل) زموږ یو ملګری د محاذ غړی محمد اکرم وردګ د دوی په مخ کښې چیغی کړی چې (مرده باد ببرک کارمل) بیا یې دا شخص بنه وډباوه او له غونډی څخه یې وویست.

د مجاهدینو په پاڅون سره نشنل پارټي دغه امتیازات له لاسه ورکړل:

۱ - ددوی لویانو با قاعده/تنخواه (اعزازی) اخسته او یو څه به یې نورو ملکانو او خپلو پلویانو ته هم ورکوله. لکه چې سید مسعود پوهنیار وایی چې زه په پیښور کښې په قونسلګری کښې د پلومات وم د همدی پارټي لوی غړی ته به می په چرګانو چوک کښې دا تنخواه ورکوله او دده دلته کوټه وه.

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲- د پارټي مهمو غړو په جلال آباد ، کابل او نورو ځينو ښارو کښې ځمکې او حويلۍ ګاني درلودې چې له دې درکه يې کرايي هم اخستې.

۳- خوشحال خان او رحمان بابا ليسې اصلاً د دوی د پاره جوړې شوې وې او د وليخان او نورو غړو په سپارش به په پوهنتون کښې بې کانکوره د دوی کسان شامليدل او بيا به مسکو ته ليږل کيدل.

٤- د افغانستان د دولت په صوبه سرحد کښې ځينې ملکيتونه وو چې بيا د خلقيانو په وخت کښې د دوی کسانو نيولي وو او په کرايه يې ورکړي وو خو کله چې د مجاهدينو حکومت راغی نو افغان قونسل محمد ظاهر قره باغي دا دعوا وګټله.

٥- د افغانستان نيمه بودجه به د پښتونستان په لاره کښې مصرفيدله، په داسې حال کښې چې زمونږ افغانان له لوږې مړه کيدل. ددې بودجې مصرف زمونږ په پارسي ژبانو ورونو ښه نه لګيده او ډول ډول خبرې به يې کولې خو پښتنو ددې مصرف سره حساسيت نه درلود.

٦- د پاچا خان او دده د کورنۍ سره افغانانو ډيره مينه او محبت درلوده، هرچا به په سندرو کښې ستايه، دې چې په وزير اکبرخان روغتون کښې وُ ما به هميشه په پاکټ کې تازه ميوې وروړې. خو کله چې دوی دا ډول تحرکات پيل کړل بيا يې له افغانانو څخه دا مينه او محبت ليرې شو.

۷- يو وخت د شيخ آباد درويش اجمل خټک ته ميلمستيا کړې وه او زه هم په

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی کنبي وم ډیر تکلف یې کړی ؤ حتی په خپل زوی یې نوم اجمل کیښود خو خلقیانو همدا درویش دده د کور په مخ کنبي په ډیره بیرحمی وواژه او دده کورنی چور کړ اوس یې د کورنی په نورو غړو کنبي لکه د نورو افغانانو غوندی دا مینه او محبت نشته، په دی میلمستیا کنبي رفیع صاحب او وجدی صاحب هم وو.

۳- جماعت اسلامی پارتی

ددی پارتی (گوند) مؤسس مولانا ابوالاعلی مودودی ؤ. بیا یی مشر میاطفیل محمد او اوس قاضی حسین احمد دی. دوی ته د افغانستان د جهاد په باب له بهر څخه خصوصاً له عربو څخه ډیر کومکو نه راتلل، خو دوی یوازی د حزب اسلامی، جمعیت اسلامی، اتحاد اسلامی سیاف او څه ناڅه له مولوی خالص سره اړیکی درلودی. ځکه دوی به ویل چې دغه پورتنی گوندونه اصیل مسلمانان او یا په اصطلاح بنیاد گرا دی دغو نورو ته لکه محاذ ملی اسلامی، جبهه، نجات ملی او حرکت انقلاب اسلامی ته یی د شک په سترگه کتل او حتی ځینی عقیدتی پروپاگندونه یی هم ورپسی کول. یو ژوندی مثال به زه ووایم کله چې زه په جمعیت اسلامی کنبي وم دوی به څه ناڅه مرسته راسره کوله خو کله چې محاذ ملی اسلامی ته ولاړم بیا یی په هماغه پخوانی سترگه نه راته کتل.

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښايي څرګنده کړو چې جنرال ضياء الحق دوی ته په اسلامي مناسباتو او خصوصاً د افغانستان په موضوع کښې پوره واک ورکړی ؤ. هغه وخت به تل د نشنل پارټي او جماعت اسلامي ځینې تصادمونه په اخبارونو کښې راتلل او کله کله به يې جګړې هم پيښيدلې. دوی به کله ناکله د اسلامي موضوعاتو په باب د لاهور په منصوره کښې کانفرانسونه او سمينارونه دائرول او هغو ته به يې يوازې او يوازې اخواني ګوندونه ورغوښتل او انعامونه به يې هم ورکول.

ددوی عقيدتي طرز فکر اهل حديث او يا سلفيانو (پنج پيريانو) ته ورته دی، طريقت ته عقيده نلري او خپل نظر همداسې ښکاره کوي، د جمعيت اسلامي، حزب اسلامي او اتحاد اسلامي د مشرانو هم همدغه عقيده ده خو دوی د افغانستان د عوامو څخه خپله عقيده پټوي او په اصطلاح (تقيه) کوي.

جماعت اسلامي د افغانستان د جهاد په باب داسې نظر لري چې يوازې د جمعيت اسلامي، حزب اسلامي او اتحاد اسلامي جهاد ته جهاد وايي او دا نورو ته نه، په داسې حال کښې چې همدا اوس همدا بنياد ګرا يو بل وژني د کمونيستانو سره ائتلاف کوي او داسې نور...

جماعت اسلامي به چې کنفرانسونه جوړول يا به يې نورې غونډې کولې يوازې همدا درې ګوندونه به يې ورغوښتل او ددوی په ګټه به يې شعارونه ورکول او ددوی سره به يې مادي مرستې کولې. دوی به د همدې دريو ګوندونو په نمايندګۍ بهر ته تلل او کومکونه به يې راغونډول چې په دې اساس سره يې

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل گوند هم په مادي لحاظ تقويه کړ.

کله چې طالبانو ظهور وکړ او لومړی یې د حزب اسلامي سره مقابله پيل شوه، جماعت اسلامي خصوصاً قاضي حسين احمد يې زيات مخالفت وکړ او دوی یې دامريکې خلک وبلل، په داسې حال کې چې د پاکستان ولس دوی امريکايان بولي چې په دې اساس سره د دې گوند محبوبيت په افغاني جامعه کښې بيخي کم شو ځکه چې طالبان د ملت په ملاتړ را پاڅيدل او په هر ځای کښې هر کلي ورته وويل شو يوازې په شمال کښې د ستونزو سره مخامخ شول.

٤- جمعيت العلماء:

د دې گوند مؤسس مولانا مفتي محمود دی چې ډیر ښه عالم او با تقوا شخص ؤ. دې ډلې تل د افغانستان د جهاد ملاتړ کړی دی او په مختلفو وختونو کښې يې کومکونه ورسره کړي دي، بيا کله چې دی وفات شو همدا راز مولانا فضل الرحمن او مولانا سميع الحق په غونډو او کنفرانسونو کښې د افغاني جهاد ملاتړ کړی په داسې حال کښې چې د دوی سره د جماعت اسلامي غونډې امکانات هم نه وو او نه د هغه وخت حکومت (جنرال ضياء الحق) د دې کار زمينه ورته برابر کړې وه، له دې کبله چې د دې گوند غړي زياتره ملايان او طالبان دي نو په دې اساس سره يې د حرکت انقلاب اسلامي (محمدي) سره يو

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه خواخوږي زياته وه او حتی ويل کيږي چې دا ګوند همدوی په پښتو ودراوه.

بيا کله چې طالبانو ظهور وکړ دوی يې په ښکاره توګه ملاتړ اعلان کړ خپل طالبان يې د کومک دپاره ورولیږل او په ځان او مال سره يې ملاتړ ورسره وکړ.

دا ګوند نسبت جماعت اسلامی ته په پاکستان کښې زيات محبوبيت لري ځکه چې زياتره مدرسی په دوی پوري اړه لري، امامان او طالبان يې په دوی پوري متعلق دي او مذهب يې هم امام ابو حنيفه دی چې د پاکستان ټول مسلمانان حنفي مذهبي دي.

دموږ د جهاد په باب د پاکستان د ولس عکس العمل:

لکه چې د مخه مو وويل چې زموږ د جهاد په باب نظريات زياتره د پارټيو تابع وو او په دې باب هرې پارټۍ (ګوند) بيلې بيلې نظريې او اهداف درلودل، خو خبره دا ده چې د مشرانو تبليغاتو په دې مورد کښې زيات اثر درلود د مثال په توګه د صوبه سرحد پښتنو کې پاچاخان او د ده زوی وليخان زيات اثر او رسوخ لري او ددوی خبره منله کيږي دوی طبعاً د جهاد مخالف وو ځکه چې خپل سياسی اهداف يې له لاسه ورکول. همدا راز په بلوچستان کښې زياتره پښتانه د محمود اچکزي د نظرياتو ملاتړ کوی او دی هم له يوی خوا د کابل د کمونيستی حکومتونو پلوی ؤ او له بلی خوا يې په مهاجرو پښتنو

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

زیاتره زړه سوی درلود او په بلوچستان کښې یو بل ته ګټور واقع شوی دی.
محمود اچکزی د نجیب د حکومت زیاته پلوی کوی او ویل کیږی چې هغه هم دیری مرستی ورسره کړی دی. چې بیا نو دی طبعاً دا احسان نشی هیرولی.

د پنجاب خلک داسی په بی تفاوتی کښې وو په دی ډول چې هغوی ټولو پښتنو ته په یوه سترګه ګوری. او د اټک څخه را دیخوا ټول پښتانه لکه د یوه هیواد داسی ګڼی خو بیا هم له دی کبله چې هلته نوازشریف زیات اثر لری هغوی هم د افغانستان د جهاد طرفداری کوی.

د سند خلک زیاتره د ذوالفقار علی بوټو، بی نظیربوټو او نصرت بوټو د عقایدو او افکارو تابع دی. له دی کبله چې ذوالفقار علی بوټو د جنرال ضیاء الحق له خوا اعدام شوی ؤ دوی افغانی جهاد ته هم په هغه پوری تړاو ورکاوه او په هغه وخت کښې یی نظریات منفی وو او کله چې بیا بینظیربوټو قدرت ته ورسیده افغان مسئلی جهانی شکل غوره کړ. دا هم مجبوره وه چې څه ناڅه دا خیالات په نظر کښې وساتی.

په صوبه سرحد کښې تخریبی عملیات:

ددی د پاره چې په صوبه صرحد کښې د افغان مهاجرو او ددی ځای د اوسیدونکو ترمنځ روابط خړ پړ شی، نو د (روسانو او خلقیانو پرچمیانو) پروګرام دا ؤ چې تخریبی عملیات په پیښور کښې پیل کړی. دوی به بمونه

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

راوړل او دلته به یې په هوټلونو او مزدحمو ځایونو کښې ایښودل چې په دې سبب سره ددې ځای زیات خلک په تلف باندې ورسیدل.

کله چې به بم وچاود نو د ځایي خلکو له خوا به مظاهرې وشوې او ویل به یې چې دا بمونه افغان مهاجرو راوړي او دلته دا ډول تخریبکاري کوي. خو حقیقت دا دی چې دا بمونه به افغاني کمونیستانو هم راوړل او ددې ځای اوسیدونکو هم راوړل. حتی ددې ځای چادري دارو ښځو هم راوړي او گرفتارې شوې دي. د یوې پارټۍ یو ډېر مهم غړی چې په سکوټر کښې بم ایښودی ؤ په لاره کښې وچاود او دا شخص پخپله هلاک شو.

* د قمرالدین گړۍ په چاودنه کښې زیاتره د پیښور د خلکو اولادونه چې له ښوونځۍ څخه راروان وو قرباني شول. دا بمونه زیاتره د ببرک کارمل او نجیب په وخت کښې راوړل کیدل او دلته به یې خلک قرباني کیدل. عوام ملامت نه وو ځکه ددې پیښو زیاتره قربانیان به همدوی وو.

* د کاشانه بدر چاودنه: دا چاودنه هم ډېره لړزونکې وه. په دې حویلۍ کښې د جمعیت اسلامي افغانستان فوجیان (منصبداران) اوسیدل چې یو ولس کسان په دې پیښه کښې مړه او څو نور ټپیان شول. یوه پاکستانۍ ښځه د خپل میړه او اولاد سره په شهادت ورسیدل. کله چې پولیس راورسیدل هغوی وویل چې موږ دا دې په غم او ښادۍ کښې درسره شریک یو او دا دې مړي مو هم سره شریک دي.

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

یادونه: دا دری پښتی هسې د نمونې په توګه راوړل شوې او که نه نو هره ورځ به چاودنه کېده او کسان به پکښې مړه کېدل. همدا دلیل ؤ چې ځینې کسانو افغانانو ته کورونه په کرایه نه ورکول، ځینو نورو به دفترونو ته په کرایه نه ورکول او ځینو به مېرځ دانو ته په کرایه نه ورکول.

د پاکستان د حکومت ملاتړ:

د جنرال ضیاء الحق په دوران کښې د افغان مجاهدینو او مهاجرینو سره په زیاته اندازه کومکونه کېدل، سرکاري مطبوعاتو هم ددوی په پلوی نشرات کول او پېښور او اسلام آباد راډیوګانو ددې دپاره خاص پروګرام درلود، چې په پېښور راډیو کښې زه (عبدالباري غیرت)، والاجان وثیق، سید فضل اکبر، تاج محمد اکبر، محمد یعقوب شرافت، شامل وو. د بهر څخه هم کومکونه را روان وو چې د امریکې، آلمان، فرانسې، انګلستان، سعودي عرب، کویت، قطر، امارات او مصر مرستې د یادولو وړ دي.

مثبت تبلیغات:

دا چې پاکستان د موږ ملاتړ کاوه د خلکو مثبت نظریات داسې وو:

* پاکستان یو اسلامي هیواد پرې فرض دي چې د افغانانو ملاتړ وکړي.
* په ګاونډ کښې پروت دي که روس افغانستان قبضه کړي نو پاکستان په

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

آساني سره قبضه کولی شي.

* د افغان جهاد په لاره کښې په پاکستان زيات اقتصادي بوج پروت دی.

په دې باب د پاکستان حکومت د خپل ولس فشار هم تحمل کوي.

* پاکستان غواړی چې په افغانستان کښې صلح او امنيت راشي ځکه دا کار دده په گټه دی.

* پاکستان غواړی چې د افغانستان سره د وروری په فضا کې ژوند وکړی.

* پاکستان اسلامي ملکونو ته ښيي چې دا کارونه د اسلامي ورورولي په بنا کوي.

منفي تبليغات:

* هغه پيسې چې افغان جهاد ته او يا مهاجرو ته راځي زياته برخه يې پاکستان په جيب کې اچوي.

* نوی مالونه په خپلو زړو مالونو بدلوي او بيا يې افغانانو ته ورکوي.

* د پاکستان اقتصاد د مهاجرو په کومکونو ښه شو.

* د مړو خلکو ژوند ورسره ښه شو او خواران نورهم در په در شول د کورونو کرايې لوړې شوې او په غريبانو کار ودريد.

* د خوراکي شيزونو گراني ورسره راغله او زياتره خوراکي مواد افغانستان ته ځي.

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

* پاکستان په افغانستان کښې تخریبي عملیات کوي ښکلي ماني، کانالونه، د اوبو بندونه او سیلوګاني له منځه وړي.
* پاکستان د ځینو مزدورو احزابو په واسطه افغاني مهم شخصیتونه ترور کوي.
* پاکستان غواړي چې په هر لحاظ افغانستان ځان ته اړ کړي.
* پاکستان غواړي چې جنګونه دوام وکړي او افغاني عسکري قوت ختم شي.

د کمونیستي او اسلامي احزابو مشران

۱- نورمحمد تره کي:

د مقر د ناوې په سره کلي کښې زیږېدلی د ویښ ځلمیانو یو منځني غړی ؤ، په بمبئ کښې د عبدالحمید زابلي لوی سرمایدار کاتب ؤ بیا په واشنګټن کښې سیاسي آتشه شو، بیا د خلق د ګوند مشر شو. په پښتو ژبه یې خبري کولې او په دې باب یو متعصب انسان ؤ د اسلام سره یې په ډاګه دشمني درلوده، دده د جمهوریت په دوران کښې ډېر مسلمانان شهیدان شول. د جداولو هزارګانو قتل عام کړل، د ځان په ستاینه خوښیده.

PROPERTY ACKU 7856

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲- حفیظ الله امین:

د پغمان د ولسوالۍ ؤ په معارف کښې یې مختلفې دندې تر سره کړې د شورا وکیل ؤ، مغرور او ظالم انسان ؤ، دده په امر سره زیاتره افغانان شهیدان شول. د قدرت په وخت کښې یې مصئونیت قانونیت، عدالت اعلان کړل خو عملي یې نکړل، خپل ظلمونه یې په تره کي وروتپل او څه وخت یې لږ نرمه رویه غوره کړه. روسان یې د مجاهدینو په مقابل کښې هیواد ته وروغوښتل او بیا همدې روسانو مړ کړ. خپل تحصیلات یې په امریکې کښې کړي وو، د خلق د گوند مهم غړی ؤ.

۳- ببرک کارمل:

د بگرامیو ولسوالۍ د کمریو د کلي ؤ، په حقوقو کښې یې زده کړه کړې بیا څه موده بندي شو، د شورا وکیل ؤ، وینا یې ډیره جذابه وه او خلک پرې غولیدل، ظالم، مغرور او احساساتي انسان ؤ، دده په جمهوریت کښې جنگونه

پراخه شول، په سنگرونو او کلیو یې گازونه وشیندل، د تره کي او امین د وخت بندیان یې خوشې کړل، د روسانو په ستاینه نه مړیده د پرچم د گوند مشر ؤ، په اول کښې یې زیاتره اړیکې د سردار داؤد سره وې.

JA

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

٤- ډاکتر نجیب:

ډاکتر نجیب په قام احمد زی ؤ ده څه تحصیلات په پیښور اسلامیه کالج کښې کوم وخت چې پلار یې تجارتي آتشه ؤ کړی او بیا یې د طب په شق کښې د کابل پوهنتون د طب پوهنځی لوستی دی، دی له سروري وروسته د کمونیستانو په دور کښې د خاد (استخبارات) رئیس ؤ.

سروري چې اوس د مسعود سره په جیل کښې دی د اکسا (خاد) د قاتل په نامه یادیده او په زرگونو کسان یې له خاورو لاندی کړل خو کله چې نجیب د خاد رئیس ؤ د بندیانو محاکمه به یې کوله او بیا به یې له فیصلی وروسته اعدامول. که څه هم دده په وخت کښې هم ډیر کسان د همدی شبکی له خوا له مینځه ولاړل.

کله چې نوموړی جمهور رئیس شو نو بیا یې له پخوا څخه په کلي ډول تغییر وکړ، ملي پخلاینه یې اعلان کړه، دیموکراسي یې راوسته او د ملګرو ملتو سره د سولی د راتلو په غرض له مقام څخه هم تیر شو، د شمال د کودتا په وخت کښې یې ملگرو ملتو ته پناه یوړه او بیا کله چې طالبانو حکومت ونیو دی یې د خپل ورور (احمد زی) سره د آریانا په چوک اعدام کړ.

٥- صبغت الله مجددی:

صبغت الله مجددی د محمد معصوم مجددی (میان جان آغا) زوی او د شمس المشائخ حضرت فضل محمد مجددی لمسی دی چې بابا یې د انگریزانو

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

شخصه د استقلال په حاصلولو کښې پوره ونډه درلوده. صبغت الله مجددی د محمد ظاهرشاه د حکومت په ضد هم قیام کړی ؤ او ځینی اسلامی تنقیدونه یی درلودل چې بیا د صدراعظم محمد داؤد له خوا څلور کاله او څو میاشتی بندی شو. کله چې د خلقیانو کودتا و شوه، دی له ډنمارک څخه چې هلته د ملک فیصل د دعوت او تبلیغ نماینده ؤ راغی او د جبهه نجات ملی اسلامی په نامه یی گوند جوړ شو. نوموړی ښه جید عالم او مقرر دی خو تر احساساتو لاندی زیات راځی او د اوس زمانی د خلکو د چل او فریب څخه هم مصئون نه دی پاتی شوی. کله چې د نجیب حکومت سقوط وکړ دی لومړی جمهور رئیس ؤ چې په همدی وخت کښې د گوندونو له خوا جنگونه پیل شول او افغانستان یی د تباهی لور ته سوق کړ، دی د ۷۰ کلونو په شا او خوا کښې دی او اوس هم د صلحی په پروسه کښې هلی ځلی کوی.

٦- برهان الدین ربانی:

برهان الدین ربانی د ملا محمد یوسف زوی او د بدخشان د ولایت دی. په قام باندی یفتلی دی. کله چې په ۱۳۵۲ ش کال باندی سردار محمد داؤد د خپل جمهوریت په دوران کښې د مسلمانو رهبرانو نیولی پیل کړل، دی پاکستان ته را وتښتید، دی د داؤد په وخت کښې د وسله وال قیام پلوی نه ؤ او کله چې خلقیان په اقتدار راغلل وسله وال جهاد یی پیل کړ. دده گوند د

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

جمعیت اسلامی په نامه ؤ ، دی د خلکو سره ډیر ښه برخورد کوی ، غصه ناک او قهرجن سړی نه دی ، له صبغت الله مجددی وروسته چې کله دی جمهور رئیس شو نو خپله د جمهوری ریاست دوره یی په بی قانونه توګه اوږده کړه ، قلابی لویه جرګه یی راوغوښته چې په هغه کې هم ټول دده کسان وو . دی کار د انجیر ګلبدین حکمتیار د غصی لمبی یی نوری هم غړ غړ اندی کړی او سملاسي یی په کابل باندی د اوریل امر وکړ . چې دا دی د همدی حملو له امله کابل په ویرانه بدل شو . استاذ ربانی د ۶۰ کلونو په شاوخوا کښې عمر لری ، دازهر فارغ او د شرعیاتو پوهنځی استاذ ؤ .

۷- ګلبدین حکمتیار :

ګلبدین حکمتیار د عبدالقادر خان زوی په قام خروټی او د کنذز د ولایت اوسیدونکی دی . کله چې نهضت جوانان مسلمان په ۱۳۴۷ هـ ش کال کښې د علی آباد د باغ په کانتین کښې تأسیس شو دی یو منځنی غړی ؤ . چې بیا وروسته یی رشد وکړ ، دی په کارونو کښې ډیر احساساتی دی لومړی یی په ولسونو کښې زیات محبوبیت او اثر درلود خو بیا وروسته په تیره کله چې کابل یی د خاورو سره سم کړ محبوبیت یی د لاسه ورکړ ، د طالبانو د ظهور سره د ده د ګوند کمپله تقریباً له ټولو ځایونو څخه ټوله شوه . لومړی یی د ګلم جم ملیشو سره جهاد اعلان کړ ، بیا ورسره یو ځای شو او د ربانی او مسعود په ضد

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

یې موقف ونیو. بیا د ربانی د نامشروع حکومت صدراعظم شو چې له دوو میاشتو زیات یې دوام ونکړ او کابل طالبانو ونیو. دی اوس په ایران کښې اوسیږي. دده عمر د پنځوسو کلو په شا او خوا کښې دی. یاده دی وي چې د کابل د ننوتو په لومړیو وختو کښې یې د حزب وحدت سره هم جنګ شروع کړ او بیا ورسره یو ځای شو.

۸- مولوی محمد نبی محمدی:

مولوی محمد نبی محمدی د لوګر دولایت او ډیر جید عالم او مقرر شخص دی. معتدل مزاج لري او حالات په غور سره څیړي، دده ګوند د حرکت انقلاب اسلامی په نامه دی چې زیاتره طالبان او مولویان پکښې برخه لري. که څه هم په لومړیو وختو کښې یې په تنظیم کښې څه اختلاف راغی خو دده په درایت او پوهې سره بیرته سره متحد شول. دده ګوند په عام ولس کښې محبوبیت لري او ښایسته ښه جهاد یې هم کړی دی.

دی د ولسی جرګې وکیل هم ؤ چې هلته یې هم د اسلامی فکر د پاره زیات خدمتونه کړي، ان تر دې چې په غیر اسلامی حرکاتو یې ببرک او اناهیتا وډبول. دده عمر د اتیا په شا او خوا کښې دی.

۹- مولوی محمد یونس خالص:

مولوی خالص ډیر ښه جید عالم او لیکوال دی. په مطبوعاتو کښې یې ډیر کار کړی او ډیر آثار لري، دیني ملغلرې دده مهم اثر دی. همدا راز دی په

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دارالعلوم عربي کښې استاذ هم ؤ. ده د اسلامي مبارزې په ترڅ کښې هغه وخت چې په مطبوعاتو کښې ؤ د وخت د واکدارانو سره یې ډېرې ډغرې وهلې دي. په جهاد کښې د اول څخه برخه وال ؤ، زیات وخت به یې هم په سنگرونو کښې تېراوه. دده عمر د اتیا کالو په حدود کښې دی.

۱۰- عبدالرسول سیاف:

سیاف د پغمان او سیدونکی دی، شرعیات یې ویلي او بیا له ازهر څخه فارغ شوی دی د اسلامي نهضت د مؤسس استاذ غلام محمد نیازي شاگرد او مخلص ملگری ؤ، په ۱۳۵۳ کال کښې د داؤد په وخت کښې کله چې امریکې ته روان ؤ ونیول شو او بندي شو.

بیا د ببرک کارمل په وخت کښې راخوشې شو، دلته مجاهدین او مشران ډېر ورته خوشاله شول، دوی ویل چې زمونږ د نفاق او بې اتفاقي اور به همدا شخص مړ کړي له همدې کبله یې د لومړي اتحاد اسلامي رئیس وټاکه، خو ده نه یوازې چې دا اور مړ نکړ بلکه یو بل گوند یې د اتحاد اسلامي په نامه جوړ کړ چې نیم کسان یې د جمعیت وو نیم کسان یې د حزب اسلامي څخه ورته راوپلل او څه نور یې له نورو تنظیمونو څخه واخیستل. ښه واعظ او مقرر او په عربي ژبه کښې پوره تسلط لري. د استاد سیاف عمر د پنځوسو په شا او خوا کښې دی.

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوټ: د افغانستان په ویرانی کښې که څه هم د خلقیانو پر چمیانو او روسانو نیغ په نیغه لاس دی او دوی بنایی د دی پیښی اصلی مجرمین یاد شی خو اسلامی مشرانو هم له اخلاص څخه کار نه دی اخستی خپلی ژمنی یی نه دی عملی کړی، د مکی شریفی سوگندونه د طائف ، اسلام آباد ، پنډی او نوری معاهدی یی تر پښو لاندې کړی ، د جهاد مالونه یی شخصی دارایی گرځولی او مزی پری کوی، ځینی بیا حیله هم ورته پیدا کوی، خو دغه اسلامی مشران په مسؤلیت کښې سره توپیر لری، څوک لږ مسؤل دی او څوک ډیر خو تبرئه کیدای نشی، او کله چې واقعی اسلامی حکومت راشی دوی د ملت په وړاندی پوښتیدلی شی. او که نه په محشر کښې خو به باری تعالی خامخا حساب ورسره کوی.

د لری او بری پښتونخواه رواجونه:

* د ښځو ډیر احترام کوی، په ادب ورسره خبری کوی په موټر کښې ځای ورکوی. په داسی حال کښې چې په کابل کښې له آزادی وروسته حالات گډوډ وو، نارینه او ښځی به په بسونو کښې گډوډ ولاړوو.
* د مشرانو احترام کوی، په موټر کښې خپل ځای ورکوی او ډیر ادب یی کوی.
* دملا ، صوفی او شیخ ډیر احترام کوی په درانه نامه یی یادوی په داسی حال کښې چې په کابل کښې یی ملنډی پری وهلی.

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

* په خبرو کښې ډېر تونددي ځینې ځیزونه لکه شرمګاه بول او غائط په صراحت سره یادوي، که څه هم زموږ ځینې اطرافونه هم همداسي دي.

* په کابل کښې په رسمي دفترونو کښې ادب او قانون زيات مراعات کيږي، دلته یو مامور له ځان سره مېز هم وړلي شي چې دا ما په سترګو وليدل.

* د ښځو نوم نه یادوي که څه هم دا د عامو پښتنو رواج دي.

* چې د ډوډۍ په وخت کښې ورشي پوښتنه کوي چې آیا ډوډۍ دي خوړلی په داسي حال کښې چې په کابل کښې ډوډۍ ورته راوړي، که يي خوړلي وي بيا يي بيرته وړي.

* په خیرات او واده کښې کارت نه ګوري بلکه هرڅوک ورتلي شي. په کابل کښې کارتونه کتلي شي، خو اطراف بيا داسي نه دي.

* د زوم په غاړه کښې د پیسو امیل اچوي، په کابل کښې د ګلونو امیل اچوي.

* په فاتحه کښې یوازي لاس پورته کيږي په افغانستان کښې قرائت لوستل کيږي او بيا دعاء کيږي.

* فاتحه د کورونو په مخ کښې په کټونو کيږي. په افغانستان کښې فاتحه په جوماتونو کښې کيږي. په اطراف کښې په کورونو او د جومات په مخه کښې هم کيږي.

* په واسطه او رشوت فخر کوي، مثلاً وایي چې غټه واسطه (سپارش) مې

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړی ځکه کامیاب شوم. په افغانستان کې بیا دا په پټه کوی او وایی نه.

* په کابل کښې کرتی او دلته واسکټ اغوندی، یالاپوش دلته نشته.

* په کابل کښې زیاتره بوټان او دلته څپلی پښو کیږی.

یادونه: دا څیزونه چې می ولیکل دا یوازې د کابل او شا خوا په رواجونو اړیکی لری او د نورو ولایاتو په رواجوتو خبر نه یم همدا راز د پیښور رواجونه هم په ټول پاکستان نه تطبیقیږی.

* وریجی په میلمستیاګانو او خیراتو تو کښې ډیری غوړی او رنګه پخوی، وچه خرما هم ورسره پخوی، په کابل کښې د خرما په ځای ممیز کله کله پخوی. خو د کابل آشپزی ډیره ښه خوندوره ده. اوس د پیښور خلک اکثراً افغانان آشپزان نیسی.

* ډوډی هم د دی ځای د کابل غوندی نه ده د کابل وچه ډوډی ډیره خوندوره ده، کابلی ډوډی اوږده ده او اوزبکی بیا ګرده وی.

* ګندنه دلته چا نه پیژندله، کله چې افغانانو وکرله او یی خوړله دوی به ویل چې کابلیان وابښه خوری اوس یی دوی هم په مزه خوری او کابلی ساګ ورته وایی.

* ددی ځای شلغمی (تیپری) سپینی دی او د کابل غټی او سری دی.

* ددی ځای کچالو (آلو) سره دی او د کابل کچالو زیړ دی.

* په کیک کښې توپیر نشته خو د کابل کلچی مزه ناکی دی.

* ددی ځای خلک بغلاوه نه پیژنی یو ډول کلچی ـ ی.

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

* دلته چارمغزي ککو والا کیک نه پخیږي.
* دلته د مندکو چکیده نشته بلکه د مونګ پلیو چکیده شته.
* دلته د وریجو د اوړو نه ډبلي کلچې نه پخیږي.
* دلته حلوای سوانک او حلوای مغزی نشته.
* دلته مکروني والا د شیدو پریني شته او په کابل کښې نشته او د قیر په تامه پیریني هم شته.
* دلته ماغوت او ډول ډول پریني نشته په کابل کښې شته.
* دلته ګیلاس او سرکی (آلو بالو) نشته او په کابل کې شته.
* کله چې د لومړي ځل د پاره آلوبالو دلته راغلل خلکو د ګورګورو په نامه وپلل.
* دلته چکه نشته او په کابل کښې شته اوس دلته هم چکه جوړیږي. دلته خلک ماستې ته چکه وایي.
* ددې ځای کاهو واړه دي او په سلاد کښې استعمالیږي خو د کابل ډیر غټ او هر وخت خوړل کیږي.
* کابل کښې د ځنباک د پاره اوبه په ګیلاسونو کښې خرڅیږي او په پیسو کښې اوبه خوشې ورکول کیږي. خو اوس چې مهاجر راغلي اوبد حال یې دی ددوی اولادونه دلته هم اوبه په پیسو خرڅوي.

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مهاجرو د راتګ سره ځینې تحولات

دلته پاکستان کښې د مهاجرو د راتګ سره ډیر غټ بدلونونه راغلل د مهاجرو کمپونه جوړ شول. په ښارونو کښې ګڼه ګوڼه زیاته شوه او په تیره په صوبه سرحد او بلوچستان کښې یې زیات اثر واچاوه. زه یو څو شیزونو ته اشاره کوم.

۱- د مهاجرو سره ددې ځای خلکو حساسیت ښوده او ویل به یې چې دا زموږ په اقتصاد بد اثر اچوي، قیمتي جوړوي خوراکي شیزونه ورسره ګرانیږي، د کورونو کرایې لوړیږي زموږ د ولس خلک بیکاره کیږي، چې بیا همداسې وشول. خو اوس دا حساسیت کم شوی دی بلکه د مهاجرو او ددې ځای د هستوګنې کوم توپیر نشته خصوصاً په کویټه کښې یې خپل ورونه ګڼي.

۲- پخوا افغانان د پولیسو له خوا زیات ځورول کیدل، پیسې ترې اخیستل کیدې، بندي کیدل او دا رویه زیاته د پارسي ژبو او ازبکانو سره کیده اوس هم کله کله دا چال چلند کیږي.

۳- پخوا به د بوړو تهکال او اشنغرې په لین واګونونه (ویګن) موټر چلیدل، بیا د افغانانو د راتګ سره او په تیره د زیاتې ګڼه ګوڼې سره ډبې او میني بسونه رواج شول خو په اول کښې ددې ځای پښتانه پکښې نه تلل او په خپلو واګونو کښې په سپریدل، خو اوس ددې ځای خلکو هم دا ګاډي په کار اچولي دي.

۴- د مهاجرو د راتګ سره په پېښور کښې په تعمیراتي لحاظ ډیر بدلون

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

راغلي دي، سړکونه پراخه شول، بلډنګونه جوړ شول، حیات آباد یوه سپیره دښته وه او اوس هغه قیمتي او عصري ځای حیات آباد یادیږي چې د کورونو کرایه هم تر نورو ځایو دلته ګرانه ده.

۵- پېښور ښار پراخوالي پیدا کړ او له بورډ څخه تر جم پوري آبادي جوړه شوه، کارخانې ډیر مهم او عصري بلډنګونه لري چې د ټولي دنیا مالونه هلته پیدا کیږي، او زیاتره افغانان پکښې تجارت کوي.

٦- د صحافت په لحاظ پښتو اخبارونه دلته رواج شول، پخوا به ددې ځای خلکو انګریزي او اردو اخبارونه لوستل او اوس یې د پښتو اخبارونو سره دلچسپي پیدا کړه.

د مهاجرو ګوندونو اخبارونه په پښتو او پارسي چاپیږي، کتابونه او رسالې نشریږي او د پېښور (وحدت) اخبار د محترم پیر سپید شاه په همکارۍ او زحمت دلته رائج او خپور شو او اوس (سهار) اخبار هم چاپیږي چې دا دواړه اخبارونه د لرو او برو پښتنو د پاره دي.

٧- خارجي لویې لویې مؤسسې دلته د افغانانو د پاره کار کوي څوک خوراکي څیزونه ورته برابروي څوک تعلیمي مواد ورته برابري او څوک نوري مرستې کوي.

پښتونه تا ته وایم!

زه نه پوهیږم په دې زمکه کښې څه تأثیر دی، ددې زمکې خلک بدل دي

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

او که دا زمکه بدله ښکاري.

موږ چې د جهاد په اولو شپېو کښې دې زمکې ته راغلو هيله مو درلوده چې د دې زمکې خلک به موږ ډېر ښه استقبال کړي، مګر متأسفانه دې خلکو بد بدراته وکتل او ويل يې: دا غله دي، دا داړه ماران دي دا تښتېدلي خلک دي.

دوی د قانون او قانوني حکومت څخه را تښتېدلي دي، موږ به ويل: هلته په زرګونو خلک له کورونو څخه وايستل شول، او په دستجمعي قبرونو کښې خښ شول، هلته ظلم دی، ناروا ده او د دين او وطن په خلاف د څو تنو کمونيستانو سخته کار رواني ده، خو دوی به ويل: دا د امريکې تبليغات دي، دا اسلامي جهاد نه دی دا د امريکې او روس جنګ دی. موږ به ويل: دا جنګ هرڅوک د خپلې آييني څخه تعبيروي، موږ ته اسلامي جهاد دی، روس او امريکې ته د دوی جنګ دی، اروپا ته د کمونيزم او ديموکراسۍ جګړه ده او نورو هيوادو ته د روس پراختيا غوښتنه ده.

ما به چې په کومه مشاعره کښې د دې زمکې د خلکو سره ګډون وکړ، خپل دردونه به مې ورته بيانول خو په څلويښتو کسانو کښې مې درې ملګري درلودل او بس. په ځينو کسانو به زما شعرونه ډېر بد لګېدل او همالته به يې ځواب راکړ، ځينو به ويل چې مهاجر شوی، وطن يې پرېښودی، پرديس دی، مه تري خپه کېږی. خو اوس چې حالات بدل شول دوی هماغه پخواني خبره تکراروي خو زه وايم چې اوس هم د حق او باطل جګړه ده خو شکلونه يې له پخوا څخه توپير لري. اوس هم د افغانستان خلک مظلومان او مقتولان دي خو په بل

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

شکل. اوس هم وطن ورانیږي.

له سوچ پکار دي او د تعصباتو څخه ډډه کول. شخصي فکرونه او نظریات وطن تباه کوي ، ملي او جهاني فکرونه انساني دنیا جوړوي او بس.

PROPERTY OF ACKU 7856

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

B
4.382
GHA
7856.

تر آسمانه رسی

د اسویلو توندی سیلی یې تر جهانه رسی
د دی مظلوم ملت فریاد تر کهکشانه رسی
سکون یې نشته په کرسی هیڅ قناعت نلری
د بوالهوسو هوسونه تر آسمانه رسی
که یې وسلې دی دا ولس بی ارادی خو نه دی
لاس به یې خدای د بدمستو تر گریوانه رسی
دښتی میرې یې کړی خړوبی لا به نور څه کوی
چه یې د اوښکو سیلابونه تر ایرانه رسی
سوز او گداز یې هندوکش او سپین غر ولړزول
فریاد ژړا به یې تر هند او پاکستانه رسی
د کمونیستو له زخمونو لا جوړ شوی نه دی
چه مسلمان ته بدرنگی له مسلمانه رسی
د تقدس په نظر و گوری مظلوم ولس ته
نه بنایی دا چه بی مهری له خپل جانانه رسی
چه څو سم نشی دا بی سره دا بی پښو انسانان
د غیرت کوکی به تر تول افغانستانه رسی

Ketabton.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library